

8 Nov.1960

Met de Els, worden gaatjes gemaakt voor de klompenpinnekes.

18 Nov. 1960

Het overstekend leer van de klomp wordt afgesneden.

Moeke, gezeten in de Zurg, breiend aan een sok, wanneer ik haar lachend gezicht zie, moet ik ook lachen. Met rechts van haar in de hoek het H. Hartbeeld.

Een van de bezigheden van Vader In de wintermaanden was het Klompenlappen, uitgevoerd aan de keukentafel in de huiskamer, het materiaal ervoor was leer of autoband.

Met de Els werd eerst een gaatje gepriemd door het materiaal en in de klomp, waarin een of peg Klompenpinneke werd gestoken, dit laatste maakte hij van Sporkehout. Als laatste werk werd het overstekend materiaal gelijk met de klomp afgesneden. Klompen pinnekes werden gemaakt van Sporkehout *Rhamnus angula*, Vuilboom, ook wel stinkhout genoemd.

Van Schoenmakers in de Langstraat, is bekend dat zij van Sporkehout kleine houten peggens gebruikte om zolen aan hun schoeisel vast te zetten.

Ook wordt gesproken het gebruik van de doorns van de Sleedoorn*.

Prunus spinosa.

Vroeger waren de geluiden op straat het ratelen van de karrenwielen over de keien en het klepperen van de klompen, nu de geluiden van het autoverkeer.

Bij reparaties voor de klanten waren daar ook klompen bij, dikwijls was de schulp van de klomp gescheurd, er was daar een speciale stalenband voor te koop, deze werd over de gebarsten schulp geslagen.

Voor ons eigen klompen had Vader een ander, tijdrovender middel.

Over de gescheurde schulp maakte hij een zaagsnede, trok daar een staaldraad over en bevestigde die, aan de spijker links en rechts van de klomp, die daarna verder in de klomp werd geslagen. Op school bij een ruzie heb ik er nooit gebruik van gemaakt.

Vader maakte voor mijn zusjes, Slippers zelfs met een riempje.

In de jaren ,40 brachten wij houtblokken naar de Klompenmaker de Spijker in Volkel voor het maken van het schoeisel. Voor de maat kregen wij een latje mee waarop de maat aangetekend was. Schoenmaat 30 komt overeen met Klompmaat 19.

Wanneer de klompen klaar waren, haalde we die op, te voet en natuurlijk lopend op klompenms bij klompenmaker, de Spijker in Volkel.

In het Werkhuis werd een machine gemaakt, een eindeloze schuurband, van aan elkaar gelijmd vliegtuigdoek, doek afkomstig van de Zweefvliegtuigen. Hierop werd schuurpapier gelijmd, waarmee we zelf de klompen schuurde.

De loopwiel'tjes van de schuurinstallatie waren ook afkomstig van de Zweefvlieger, die geland waren op 16 September 1944 op de Hoenderbosch.

Het beschilderen van de klomp deden we zelf met de door de door Amerikanen achter gelaten verf.

Voor Sinterklaas „zette we de Klomp” s,avonds vulde we die met een wortel, en de volgende dag vonden we de wortel terug bij de geit of het varken, en wat zat er in de klomp ? Ik kan het me niet meer herinneren!

Ieder jaar gingen we rond Sinterklaastijd kijken naar de winkel Manufacturen van Fa.

Bergmann Schaftstraat A89 daar stond een levensgrote Sinterklaas en Zwarte Piet in de etalage opgesteld. Maar ook een, voor het oog door de winkelruit gegooide klomp. De klomp was over de lengte doorgezaagd, de ene helft aan de binnenkant de andere helft tegen de buitenkant van de winkelruit gelijmd en barsten op de ruit getekend.

Als vrijwilliger bij het Historisch Openlucht Museum Eindhoven (HOME), loop ik op de in mijn in bezit zijnde klompen maar moest toen eerst de beschildering verwijderen.

Van een paar bij Philips aanwezige klompen, plaatste ik er eentje met 5 dec. op het bureau van de chef gevuld met afval van een productie proces, wat er uitzag als stro, met een briefje met de tekst: „Vol verwachting klopt ons hart.”

De chef dacht dat het een truc van de afdelingsbaas was, deze wist echter van niets, niemand had dit van mij verwacht, maar de chef zorgde wel voor wat lekkers.

*De doorns van een Sleedoorn, worden door de Klauwier (vogel) gebruikt, die zijn prooi er aan spietst, Insecten en vlinders.

Het Klompelappen van Vader, met op tafelde Leest, pijp en zijn pet. Foto: 8 Nov. 1960

Vader en Moeke liepen op Klompen, Moeke op zwarte, lager model met een riempje maar ook wij, thuis en naar school en kerk droegen wij klompen dat klepperde zo lekker door het kerkgebouw. Diny; 1ste Vrijdag van de maand ging zij naar de kerk, nuchter om dan te communie te gaan en mocht dan haar schoenen aandoen, zij nam dan brood mee, om nadien niet naar huis te keren, om zo langer op de schoenen te kunnen lopen. In school werden de klompen op de gang uitgedaan en geplaatst onder de kapstok van je jas.

Na schooltijd op een draf naar huis op klompen, Truus: ik wilde ook eens eerder dan de jongens thuis zijn, maar als zij de Jongensschool passeerde waren wij al vertrokken. We kregen ook altijd in school de regel: „na de school verlaten te hebben rechtstreeks naar huis te gaan”, we troffen altijd ons Moeke thuis aan. In de wintermaanden, 1 Nov. (Allerheiligen) tot Pasen, kwamen de meesten mensen op Klompen naar de kerk, zoals ook Perke de Goei van Buurtschap Maasstraat..

Voor we in de winterkoude op weg naar school of kerk vertrokken, namen we met de vuurtang brandende kooltjes uit de kachel via het geopende kacheldeurtje, en lieten die door onze klomp rollen om deze op te warmen, de brandlucht is me nog altijd bij gebleven. Of we stopte een krant in de klomp.

In de Bijkeuken stond een licht blauw geschilderd, Klompenrek, dat Vader gemaakt had dat was wel nodig voor een gezin van 11 personen. Het Klompenrek is nog aanwezig, na 2 eerder andere bestemmingen.

Het Klomperek gevuld door Martien, Diny, Yolanda en Truus.

Op de bovenste plank: de 1ste klomp is met leer de 2^e is met autoband gelapt. De 3^e klomp een dames klomp, voor het riempje is de halsband van „ons geit” of van de kettinghond gebruikt, in de riem zitten gaatjes voor de gesp. Moeke droeg lage zwart geschilderde klompen met riempjes. In het rek is plaats voor meer dan 20 paar klompen, Vader had blijkbaar gerekend op 2 paar per gezinlid, de berging heeft een lengte van 5.50 mtr. en stond in de bijkeuken opgesteld. Op het rek heb ik tevergeefs naar een maakdatum gezocht, dat was een regel van hem. Na de Klompentijd is het rek omgebouwd en versterkt voor de opslag van de spijkervoorraad, verpakt in geel/groene strokarton zakken. Na het spijker tijdperk kreeg het rek een derde bestemming als bloempotten opslag in de kippenkooi. Afmetingen van het rek: Hoog 1.02 mtr. Breed 140 mtr. Diep 20 – 30 cm. In Sept. 2011 heb ik het rek weer terug gebracht in de oorspronkelijke staat met het doel waar Vader het voor gemaakt had.

W Odenrode 14 Maart 1744

Geachte Vriend!

Inde wijst moet ik u hielij de klompen bannen trey sturen, om ude ik deowp geen klompen mag verkoopen. U moet met die bannen bij die winkelien rijn, waarvan de Burgemeester weet, klompen te hebben ontvangen. Anders heeft die bannen uit gavan, don de Burgemeester, geen doel. Allean, die klompen makers, welke vergaening hebben om een huus te mogen verkoopen of winkeliers, kunnen bannen aannemen, en klompen op verkoopen.

Don kan u wel zaterdag acht dagen voor ieder een paar klompen komen halen. Allean zeer spoerke wij hebben hal weinig hout, dus weinig klompen. Het word nog veel erger, hout en rekening mede

Verzoachtend
J. van Tolley

soo juist wie ik op die zere boei doet u de klompen kunt halen by J. Wijnan Alder. die moet u die klompen leveren. Anders zal u wel blakten in kunnen dienen bij de Burgemeester.

St. Oedenrode 14 Maart 1944

Geachte Vriend.

Tot spijt moet ik U hierbij de Klompenbonnen **trug** sturen, om reden ik daarop geen klompen mag verkoopen. U moet met die bonnen bij die winkelier zijn, waarvan de Burgemeester weet, klompen te hebben ontvangen. Anders heeft, die bonnen uit geven, door de Burgemeester, geen doel. Alleen, die klompenmakers welke vergunning hebben om aan huis te mogen verkoopen, of winkeliers, kunnen bonnen aannemen, en klompen op verkoopen.

Dan kan U wel zaterdag ach dagen voor ieder een paar klompen komen halen. Alles zeer beperkt wij hebben heel weinig hout, dus weinig klompen.

Het word nog veel erger, **hout** er rekening mede

Hoogachtend

J.C. v.d. Velden

Zoo juist zie ik op die eene bon dat U de klompen kunt halen bij J. Wijnen Uden.

die moet U die klompen leveren. Anders zal U wel klachten in kunnen dienen bij de

Burgemeester.